

Et A-leksikon

15. november 1994, Ekstra Bladet, Sektion 2, Side 18, Peder Christoffersen..., 769 ord, Id: D0320488

EKS

Den Store Danske Encyklopædi: Ansvarshavende chefredaktør Jørn Lund. 616 36 sider. Illustreret.

Udgave i blå helbind pr. bind 800 kr. I alt 16.000 kr. Særindbinding med skindryg, pr. bind 1000 kr.

I alt 20.000 kr. I alt udsendes 20 bind. I år udsendes 1 bind. 1995 udsendes 2 bind. Derefter 3 bind om året, indtil værket er komplet år 2001.

I alt ca. 12.000 sider. Antal opslagsord ca. 150.000. 2300 forfattere. 4 stjerner Af Pedro Encyklopædi kalder Gyldendal 10-årets hovedværk, på kanten til et nyt årtusinde. Den Store Danske tilmed. Men titlen får forlaget til at snuble i starten. De spænder ben for sig selv. Encyklopædi skaber forventningen om det enestående, det der rækker udover et leksikon. Forklaringen på alting så at sige - i et enkelt opslagsværk. Præcis den strategi, forlagets markedsføring har kørt. Det risikerer at gi' bagslag. For det er et leksikon. Hverken mere eller mindre. Trods den pompøse indpakning banker et stort, iøvrigt meget regulært leksikons hjerte bag facaden. Måske det største og bedste leksikon nogensinde. Det vil tiden vise. Indtil nu har vi kun det meste af et A at holde os til. Tekstopbygningen, valg og størrelse af illustrationer ligger klos op af det helt traditionelle leksikon. Forskellen - for der er forskelle - ligger i to plan. En grundig og rosværdig opdatering især af ny viden, f. eks. næsten to sider på ordet accellerator. Og en systematisk, ny og grundig opbygning på et ord som Adfærd. Det er rigtigt set af forlagets redaktører. Denne viftebehandling af jævne ord er det nyskabende, så langt vi er kommet indtil nu. Der ligger encyklopædien. Men det kan blive lidt vanskelige at hitte rundt i dette leksikon på en række begreber, der giver en rundtur på verbale størrelser, som i hvert fald er ny for mig. Lad os ta' et par ord mere. Ord som angst og aldring, det sidste forstået som det at blive gammel. Her slår nyopfattelsen af et leksikons opgave fint igennem, selvom encyklopædi er og bliver et låneord så langt frem, jeg kan se af det første bind. Man kan sige, at f. eks. aldring er et pudsigt lidt hjemmegjort ord, men det gør vel ikke noget, hvis der blot bliver tilbagevisninger under ord som ældes eller gamlering - ja, hvis I står og mangler et andet gammelt ny-ord. Jeg vil osse rose pudsige tiltag som en længere iøvrigt fornuftig udredning af Alment Praktiserende Læge'. Det er sgu sjovt fundet på. Desuden vil jeg anbefale grundige spadseture i ord som Alger, amerikanisering, akvarium, antikken, arbejde, anæstæsi (bedøvelse), aluminium, arbejde, altsammen punkter, der ligger spredt rundt i landskabet. Det vil altid være muligt at gøre sig lystig over forholdet

mellem, hvor megen plads forskellige ord optager. Eksempelvis fylder akvavit eller Anders And kun det halve af akvædukt (ledning der normalt fører vand). Men det kan jo skyldes det almindelige galoperende sundheds-hys-pys. Antikken - det står mit klassisk-sproglige hjerte nær - behandles med ærbødighed og grundighed. Og de deraf springende emner som Akropolis (den i Athen, for der var mange af dem dengang), komediedigteren Aristofanes, filosofen Aristoteles, Sokrates' vistnok elsker og vildmanden i det sen-Athenske våben, Alkibiades, for slet ikke at tale om en lang rejse med Alexander Den store. Jeg er glad for, at de ikke har skubbet vor civilisations vugge ud i afgrunden og glemselen. Redigeringen er er i hele bind A i almindelighed både god og grundig. Det danske sprog løftes klart op mod læseren, men megen spøg er der sgu' ikke plads til. Det er en fornuftig og ensartet læse-oplevelse, dog firkantet og knastør sine steder. Og så kan der stadig bortluges fremmedord som negere og associativ . Det første betyder benægte. Det sidste, ja, øh, betyder vel associativ. Pas osse på med for mange, for dårligt forklarede forkortelser. Og så er der naturligvis uundgåelige fejl, som enhver opmærksom anmelder jager for at pryde sit ego. Som andre anmeldere har jeg kun haft en uge til at løbe det hele igennem, løst og fast. Men det er nyt for mig, at den arabiske by Aden skulle ha' været en romersk koloni 300-tallet. Det er muligt, at de har haft en eller anden handelspost på bunden af den arabiske halvø, der på kanten til kristendommen som romersk-byzantisk statsreligion, men koloni! Det vil jeg se på skrift fra datiden, før jeg tror det. I betragtning af de kolossale kræfter, der er nedlagt i værket, syn's jeg, de er sluppet hæderligt fra det. Og ordet hæderligt dækker begreber som pænt, ordentligt, ærligt arbejde. Kvanteforløbet ind i fremtiden er det ikke blevet. Vi befinder os på vores side af år 2000.

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet

Du må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med udgiverne, som har ophavsretten til materialet. Det er ikke tilladt lokalt at lagre materiale. Alt materiale skal tilgås via Infomedias systemer. En overtrædelse af nævnte er brud på ophavsretten og vil blive rapporteret til udgiverne, som har ophavsretten. Infomedia forbeholder sig ret til at kræve compensation for misbrug, der strider mod jeres aftales bestemmelser eller gældende dansk lovgivning.

Videreformidling

Du må ikke foretage videreformidling, kopiering eller udskrivning af materialet. Al tilgang til materialet skal ske i Infomedias systemer. Du har som kunde mulighed for i begrænset omfang at videreformidle overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed, men ikke eksternt. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt direkte med udgiverne, som har ophavsretten til materialet.